

EMPRESA FAMILIAR

El mite de la fiscalitat

Modest Guinjoan / Josep M. Llauradó

La campanya anual de la declaració de la renda i del patrimoni ja ha començat. No ens enganyem, durant uns mesos, la majoria dels contribuents, malgrat el lema *Hacienda somos todos*, dedicaran una petita part de la seva activitat cerebral diària a veure què s'hi podria fer... L'empresari familiar no n'és cap excepció.

Fins i tot diríem que per a l'empresari familiar la fiscalitat és alguna cosa més que un referent anual; sovint és la seva taula de salvació davant d'un dubte o d'un problema, és l'excusa perfecta per traspassar la responsabilitat d'allò que potser no va bé, d'una indecisió que es dilata en el temps, d'uns resultats que no acaben de complir les expectatives, a algú aliè a l'empresa, un ens sobre el qual no es té el control. Això, de retruc, eximeix l'empresari de tota responsabilitat.

En les nombroses xerrades mantingudes amb empresaris familiars, els impostos són un tema recurrent, com si

les càrregues fiscals haguessin de determinar el futur a mig-llarg termini del seu negoci. Les dades reals diuen, tanmateix, una altra cosa; els problemes de les empreses familiars no vénen de la pressió fiscal, sinó que tenen el seu origen en motius molt diferents.

La nostra legislació fiscal actual relativa a empreses familiars és de les més favorables existents en el món occidental. No només poden estalviar-se de pagar l'impost patrimonial, sinó que en el moment de traspassar l'empresa als seus hereus tenen una reducció del 95% en l'impost sobre successions i donacions. Tan favorables són les condicions que alguns assessors fiscals fan mans i mànigues perquè clients seus –generalment executius de renda alta– puguin, sense ser-ho, complir els requeriments propis d'una empresa familiar, per tal de beneficiar-se'n. Vista l'esclatxa, el ramat s'hi adreçarà amb celeritat i el pastor pot acabar per haver de reforçar-ne la tanca.

Per tot plegat és més sorprenent en-

cara que la gran preocupació manifesta de molts empresaris familiars, quan es troben, continuï sent la fiscalitat. Les dades objectives actuals no justifiquen una tal preocupació. Més aviat sembla que els fa un cert respecte abordar altres temes que també els són comuns, però que, pel fet de tocar la fibra de l'orgull d'emprenedor, dels sentiments familiars o del pas inexorable dels anys, han esdevingut tabú.

Aquesta és la diferència entre el mite de la fiscalitat –tothom en parla i tots saben que els és favorable– i els tabús, dels quals ningú no gosa parlar-ne per por de ferir susceptibilitats i trencar així l'equilibri de les coses, a l'empresa o a casa.

Descoberta, doncs, la jugada, no té sentit donar-hi més voltes. Més val conservar l'energia mental per actuar en les particularitats de l'empresa familiar: dirigir-la i governar-la adequadament, planificar els diferents elements que conformen la propietat i el control, gestionar els conflictes (de propietat, de gestió, familiars, intergeneracionals...) i donar-li continuïtat. Són els errors en aquests àmbits les veritables causes de la desaparició de molts negocis familiars arreu del món. Aquests són, precisament, els reptes de les empreses familiars del nostre país, les que generen més riquesa en el nostre teixit empresarial, i dels quals parlarem en aquesta secció. Esperem poder ajudar-les a moure's en un mercat globalitzat. La fiscalitat actual ja ho fa.